

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa Muzeum [...] w G.
przeciwko N. SA w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 stycznia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 czerwca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) częściowo zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. z 26 maja 2017 r., zasądając od pozwanego na rzecz powoda dalszą kwotę 97.390 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz odsetki ustawowe od wymienionych szczegółowo w wyroku należności wyrażonych w euro, a nadto oddalił apelację powoda w pozostałej części oraz apelację pozwanego w całości. Stosownie do tego Sąd II instancji rozstrzygnął również o kosztach procesu.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podnosząc, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na dokonanie wadliwej wykładni

umowy z 12 kwietnia 2010 r., co skutkowało błędnym przyjęciem, że wynagrodzenie określone w umowie było wynagrodzeniem brutto, zaś obowiązek podatkowy w zakresie podatku od towarów i usług obciążał stronę pozwaną. Dodatkowo podniesiono, że Sąd II instancji pominął bezwzględnie obowiązujący przepis w postaci art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku od towarów i usług, co skutkowało oparciem rozstrzygnięcia wyłącznie na wykładni umowy zawartej pomiędzy stronami i błędnym przyjęciem, że wynagrodzenie określone w umowie było wynagrodzeniem brutto, zaś obowiązek podatkowy obciążał stronę pozwaną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. postanowienia SN z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r.,

I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Dla uznania oczywistego uzasadnienia skargi kasacyjnej skarżący musiałby wykazać, że dokonana przez Sąd Apelacyjny wykładnia umowy stron była niewątpliwie wadliwa. Takiego wniosku nie sposób jednak przyjąć. Dokonując wykładni, Sądy obu instancji wskazały szczegółowo na okoliczności, które dały podstawy do sformułowania wniosku, że ostateczny ciężar podatku od towarów i usług miał obciążać stronę pozwaną. W szczególności wskazana została treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia, gdzie wprost określono maksymalną wysokość ceny, która miała obejmować całkowity koszt zamówienia ze wszystkimi opłatami i podatkami (pkt 13.1 i 13.3). Zwrócono także uwagę na informację zawartą w portfolio pozwanego, w którym pozwany, szacując wartość zleconych prac, określił ją na 12.130.00 euro brutto, a swoje wynagrodzenie na 971.120 euro, co stanowiło 8% wartości prac. Zdaniem Sądu Apelacyjnego posłużenie się terminem „brutto” jednoznacznie wskazywało, że składając ofertę pozwany świadomy był konieczności uregulowania wszelkich należności związanych z inwestycją. Sąd II instancji wskazał również, że sama treść umowy (§ 10 ust. 5), zgodnie z którą wynagrodzenie zawiera podatek od towarów i usług naliczony według aktualnie obowiązujących przepisów, utwierdza w przekonaniu, że podatek ten miał obciążać pozwanego. Przedstawionych argumentów nie sposób uznać za oczywiście bezzasadne.

Nie można również podzielić stanowiska co do naruszenia art. 17 ust. 1 pkt 4 o podatku od towarów i usług. Jak wyjaśnił to Sąd Apelacyjny, istniała możliwość zarejestrowania się pozwanego jako podatnika podatku VAT w Polsce, co przeniosłoby na niego ciężar naliczenia i odprowadzenia tego podatku. W skardze kasacyjnej skarżący nie neguje zresztą takiej możliwości. Podkreślić należy przy tym, że w postępowaniu w niniejszej sprawie nie rozstrzygano o zasadach opodatkowania podatkiem od towarów i usług. Sąd Apelacyjny dokonał natomiast wykładni złożonych przez strony oświadczeń woli w zakresie umówionego wynagrodzenia i związanych z tym obowiązków. Nie powinno budzić wątpliwości, że w granicach swobody umów strony mogą ustalić wysokość wynagrodzenia tak, aby uwzględniało ono również ciężar należności

publicznoprawnych związanych z dokonaną czynnością i jest to niezależne od obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Skoro zaś w wyniku wykładni umowy przyjęto, że ustalając wynagrodzenie wykonawcy strony uwzględniły wysokość podatku VAT, to wykonawca powinien dokonać czynności zmierzających do uiszczenia tej należności publicznoprawnej, w tym zarejestrować się jako podatnik, jeżeli okazałoby się to niezbędne.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu radcy prawnego wynikającemu z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).